

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

ČETVRTA KORIZMENA NEDJELJA

ODE, UMIJE SE
PA SE VRATI GLEDAJUĆI.

10 / 2020.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE
Godište XV. (2020.), Broj 10(440)
ČETVRTA KORIZMENA NEDJELJA,
22. ožujka 2020.**

Kontakt:
vlač. Željko Rakošec, policijski kapelan
 tel.: 22 712, 85 682;
 e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
 tel.: 88 853, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovna stranica:
<https://www.farmersalmanac.com>

OŽUJAK

**ČETVRTA KORIZMENA
NEDJELJA, „Sredoposna“
Lea Rimska; Oktavijan**

Pon.	16.	Turibije; Oton; Rebeka
Uto.	17.	Latin; Javorka; Katarina Švedska
Sri.	18.	Blagovijest; Marijana, Marijan, Maja
Čet.	19.	Montan i Maksima; Emanuel
Pet.	20.	Rupert; Lada; Peregrin
Sub.	21.	Priska; Sonja; Polion

MEDITACIJA

Svjetlo 3

SLUŽBA RIJEČI - III. KORIZMENA NEDJELJA

UVOD U ČITANJA
Pomazanik, svjetlo i prorok 4

ČITANJA

Ode, umije se pa se vrati gledajući. 6

HOMILIJA

Iz tame u svjetlo 8

SLUŽBA RIJEČI - NAVJEŠTENJE GOSPODINOVO – BLAGOVIJEST

UVOD U ČITANJA
Zdravo, milosti puna! 10

ČITANJA

Evo, začet češ i roditi sina 12

HOMILIJA

Isus naš brat 14

KATEHEZA

Sakrament ispovijedi
Ispovijed 16

Mali vjeronaučni leksikon 18

NAŠI POKOJNI

Svjetlo

Ni sunčeve ni električno svjetlo zapravo ne unose u naše živote ništa novo. Svjetlo nam jednostavno omogućuje da vidimo ono što se nalazi oko nas te na taj način uzmognemo uspostaviti dodir sa stvarnošću i znati što nam je činiti. Ako hodamo po mračnoj sobi, u opasnosti smo da se sudarimo sa stolom i stolcima. Naprotiv, ako je svjetlo ravnomjerno raspršeno, opažamo sav namještaj te s njim možemo uspostaviti dodir, to jest sjediti na stolcu, a čitati ili jesti za stolom. Ako izađemo te nas obasja toplo sunce, gotovo možemo vidjeti kako raste trava i cvate cvijeće. Nije sunce posadilo travu ili cvijeće, ali svojom milujućom toplinom omogućuje da se životni potencijal u zemlji do kraja razvije.

Isus je izjavio: »Ja sam svjetlo svijeta.« Isus tom poniznom izjavom nije svojatao moć stvaranja ili korjenitih promjena: umjesto toga, on očima koje su zatočene u tami omogućuje da vide ono što već postoji. Slijepa čovjeka nije ozdravila tek sposobnost vida da razlikuje stolove od stolaca ili da opaža ljudi i krajolike; naprotiv, slijepi je čovjek istinski progledao istom kad je Isusa priznao Mesijom i središtem ljudske egzistencije. Čudesno ozdravljeni slijepac sada je kadar opaziti posve novu nadu i smisao života.

Život je daleko više od prepiranja oko sitnica, među koje spada i pitanje: je li onaj tko je pomiješao slinu sa zemljom i premazao tim blatom nečije oči na taj način prekršio subotu? Kad su ga suočili s nadmenim legalizmom, slijepac od rođenja odbacuje to trivijalno pitanje i vrlo jednostavno primjećuje: »Je li (Isus) grešnik, ja ne znam. Jedno znam: slijep sam bio, a sada vidim.« Nakon što je pitanje o Isusu već neko vrijeme visilo u zraku, katkada s razumljivim prezrirom, čovjek koji je progledao jednostavno im je i prostodušno odvratio: »Kad ovaj (Isus) ne bi bio od Boga, ne bi mogao činiti ništa.«

Pomazanik, svjetlo i prorok

Pomazanik

U šesnaestom poglavlju Prve knjige o Samuelu započinje povijest kralja Davida nakon što je Bog odbacio kralja Šaula zbog njegove neposlušnosti. Odlomak koji čitamo odnosi se na Davidovo tajno pomazanje koje treba obaviti prorok Samuel. No, Samuel Davida ne pozna i treba ga prepoznati među sinovima betlehemca Jišaja. Kroz priču o izabranju provlači se temeljna ideja o razlici između ljudskog i Božjeg pogleda na čovjeka i stvarnost. Samuel gleda na vanjštinu i uobičajeni red počevši od Jišajeva najstarijeg sina Eliaba, ali Bog ne izabire na temelju izgleda nego nutrine, i ne daje prednost najstarijemu i najjačemu, nego najmlađemu i najnemoćnjemu. Stoga ne izabire ni jednoga od sedam Jišajevih sinova koji sjede u kući, nego najmlađega, Davida, koji je vani za stadom. Premda Bog ne sudi po vanjštini, za Davida se ipak ističe da »bijaše rumen, lijepih očiju i krasna stasa«. Prema tome, u Božjim očima lijep vanjski izgled nije ni prednost, ali ni nedostatak. Valja pak primijetiti da su u središtu opisa istaknute Davidove lijepe oči. Moguće je da je riječ ne samo o njegovom izgledu nego i o njegovu pogledu iz nutrine.

Scena u Jišajevoj kući završava Davidovim pomazanjem pri kojem se na njega spušta Jahvin duh i obuzima ga.

Samim pomazanjem David još nije stupio na prijestolje. Aktualni kralj još uvijek je Šaul, ali u Davidu djeluje snaga Duha koja ga prati u svim zgodama i nezgodama te ga konačno dovodi do saveza u kojem mu Bog obećava: »Tvoja će kuća i tvoje kraljevstvo trajati dovijeka pred mnom, tvoje će prijestolje čvrsto stajati zasvagda.«

Svjetlo

Ključna riječ ovoga odlomka jest svjetlo o kojem se u početnoj rečenici govor s dva različita aspekta: biti svjetlo i biti djeca svjetla. Oba izraza aluzija su na krštenje kao na sakrament prosvjetljenja. Krštenik je krštenjem prešao iz egzistencije tame u egzistenciju svjetla, a to daje dijete svjetla označava njegovu pripadnost Kristu. Od svjetla potječe sve stoje dobro, pravedno i istinito, i tko pripada svjetlu treba se ponašati po tim načelima. Dobro, istinito i pravedno zapravo je ono stoje milo Bogu i tko se odlučuje za Boga odlučuje se i za plodove njegove svjetlosti.

Suprotnost plodovima svjetla su djela tame. No, za razliku od dobrote, pravde i istine kao plodova svjetla Pavao ne navodi nijedno pojedino djelo tame. Radije ističe, naime, da su ta djela jalova. Ona se mogu činiti, ali ne donose ploda. Zapovijed da se djela tame ipak trebaju raskrinkati svjetlošću pod kojom sve postaje sjajno, upućuje na oslobođiteljsku narav Kristova svjetla koje čisti od grijeha. I sami kršćani kojima se Pavao obraća nekoć su bili

tama, ali su sada svjetlo. Rečenica »Probudi se, ti što spavaš, ustani od mrtvih, i zasvijetlijet će ti Krist« vjerojatno dolazi iz krsne liturgije i izgovarala ju je čitava zajednica novokršteniku u trenutku kad je bio uronjen u vodu. Simbolični prijelaz iz sna smrti u život označava preobraženje koje se u tom času događa u krštenikovu životu. No, nije riječ ni samo o simbolici. Onaj kojega je prosvijetlio Krist postaje dionikom i njegova istinskog uskrsnog svjetla.

„Prorok je“

Ozdravljenje slijepaca relativno je često među Isusovim čudesima i jedan je od znakova koji prate dolazak Mesije. Sve to potvrđuje kako iza tih tekstova stoji čvrsta povjesna predaja.

Sinoptički tekst koji je najsličniji ozdravljenju slijepca od rođenja u Iv 9,1-41 jest, doduše puno kraći opis ozdravljenja slijepca iz Betsaide u Mk 8,22-26. Veoma važan zajednički element u ta dva čuda jest to da Isus u ozdravljenju koristi vlastitu pljuvačku. U Mk 8,23 Isus je slijepcu pljunuo izravno u oči, a u Iv 9,6 pljunuo je na zemlji i načinio kal kojim je slijepcu oči premazao. No, i u jednom i u drugom slučaju simbolika je ista. Pljuvačka, naime, po pučkom shvaćanju označuje materijalizirani - vidljivi - dah, te njezino korištenje u ozdravljenju slijepca zapravo simbolizira čin novoga stvaranja. Ozdravljeni slijepac postaje novi čovjek u čije je oči Isus udahnuo život. Za razliku od drugih primjera ozdravljenja slijepaca u

Evangeljima, ovdje se izričito ističe da se radi o slijepcu od rođenja. On nije nikada ništa vido dok nije susreo Krista i od toga trenutka za njega počinje život u svjetlu.

Budući pak daje taj dan bila subota, ozdravljenje slijepca prati dramatični sukob s farizejima. U tom procesu uočava se razvoj odnosa prema Isusu s dvije polazne točke i u dva različita smjera. Predstavnici jednog smjera su farizeji, a drugoga sam ozdravljeni slijepac.

Put farizeja odvija se u tri etape. (1) Od početne nedoumice u kojoj ne priznaju da može dolaziti od Boga netko tko po njihovim uvjerenjima krši subotu, pa čak ako se radi i o takvom znamenju kao stoje vraćanje vida slijepcu, (2) dolaze do zaključka: »Mi znamo da je taj čovjek grešnik«, (3) da bi na koncu opet izrazili svoje neznanje riječima »za ovoga ne znamo ni odakle je«

I put bivšeg slijepca ima tri bitne točke, ali one sve idu uzlaznom putanjom: (1) On nakon ozdravljenja najprije hrabro priznaje da je Isus prorok; potom (2) da dolazi od Boga, te mu se na koncu (3) ničice klanja izražavajući svoju vjeru u Sina čovječjeg.

Tako je slijepac osim dobivanja fizičkog vida obdaren i očima vjere, dok farizeji dokle god smatraju da vide, nisu sposobni progledati.

I jedan i drugi proces Isus sažima u rečenici: »Radi suda dodoh na ovaj svijet: da progledaju koji ne vide, a koji vide, da osligepe«.

Prvo čitanje: 1Sam 16, 1b.6-7.10-13a

David pomazan za kralja nad Izraelom.

Čitanje Druge knjige o Samuelu

U one dane: Reče Gospodin Samuelu: "Napuni uljem svoj rog i pođi na put! Ja te šaljem Betlehemcu Jišaju jer sam između njegovih sinova izabrao sebi kralja." Kad su došli i kad je Samuel vidio Eliaba, reče u sebi: "Jamačno, evo pred Gospodinom stoji njegov pomazanik!" Ali Gospodin reče Samuelu: "Ne gledaj na njegovu vanjštinu ni na njegov visoki stas jer sam ga odbacio. Bog ne gleda kao što gleda čovjek: čovjek gleda na oči, a Gospodin gleda što je u srcu." Tako Jišaj dovede sedam svojih sinova pred Samuela, ali Samuel reče Jišaju: "Gospodin nije izabrao nijednoga od ovih." Potom zapita Jišaja: "Jesu li to svi tvoji sinovi?" A on odgovori: "Ostao je još najmlađi, on je na paši, za stadom." Tada Samuel reče Jišaju: "Pošalji po njega jer nećemo sjedati za stol dok on ne dođe." Jišaj posla po njega: bijaše on rumen, lijepih očiju i krasna stasa. I Gospodin reče Samuelu: "Ustani, pomaži ga: taj je!" Samuel uze rog s uljem i pomaza ga usred njegove braće; i duh Gospodnji obuze Davida od onoga dana.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 23, 1- 6

Gospodin je pastir moj: ni u čem ja ne oskudijevam.

Gospodin je pastir moj:
ni u čem ja ne oskudijevam;
na poljanama zelenim
on mi daje odmora.
Na vrutke me tihane vodi
i krijeći dušu moju.
*****

Stazama pravim on me upravlja
radi imena svojega.
Pa da mi je i dolinom smrti proći,
zla se ne bojam jer si ti sa mnom.
Tvoj štap i palica tvoja
utjeha su meni.
*****

Trpezu preda mnom prostireš
na oči dušmanima mojim.
Uljem mi glavu mažeš,
čaša se moja prelijeva.
*****

Dobrota i milost pratiti će mene
sve dane života mogu.
U Gospodnjem ču domu prebivati
kroz dane mnoge.
*****

Drugo čitanje: Ef 5, 8-14

Ustani od mrtvih i zasvijetlit će ti Krist

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Efežanima

Braćo:

Nekoć bijaste tama, a sada ste svjetlost u Gospodinu: kao djeca svjetlosti hodite – plod je svjetlosti svaka dobrota, pravednost i istina – i odlučite se za ono što je milo Gospodinu. A nemajte udjela u jalovim djelima tame, nego ih dapače raskrinkavajte, jer što potajno čine, sramota je i govoriti. A sve što se raskrinka, pod svjetlošću postaje sjajno; što je pak sjajno, svjetlost je. Zato veli: "Probudi se, ti što spavaš, ustani od mrtvih i zasvijetlit će ti Krist."

Riječ Gospodnja

Evangelije: Iv 9, 1-41

Ode, umije se pa se vrati gledajući.

Čitanje svetoga Evangelija po Ivanu

Isus prolazeći ugleda čovjeka slijepa od rođenja. I pljune na zemlju i od pljuvačke načini kal pa mu kalom premaza oči. I reče mu: "Idi, operi se u kupalištu Siloamu!" - što znači "Poslanik." Onaj ode, umije se pa se vrati gledajući. Susjedi i oni koji su ga prije viđali kao prosjaka govorili su: "Nije li to onaj koji je sjedio i prosio?" Jedni su govorili: "On je." Drugi opet: "Nije, nego mu je sličan." On je sam tvrdio: "Da, ja sam!"

Tada odvedoše toga bivšeg slijepca farizejima. A toga dana kad Isus načini kal i otvori njegove oči, bijaše subota. Farizeji ga počeše iznova ispitivati kako je progledao. On im reče: "Stavio mi kal na oči i ja se oprah - i evo vidim." Nato neki između farizeja rekoše: "Nije taj čovjek od Boga: ne pazi na subotu." Drugi su pak govorili: "A kako bi jedan grešnik mogao činiti takva znamenja?" I nastade među njima podvojenost. Zatim ponovno upitaju slijepca: "A što ti kažeš o njemu? Otvorio ti je oči!" On odgovori: "Prorok je!"

Odgovore mu: "Sav si se u grijesima rodio, i ti nas da učiš?" i izbacise ga. Dočuo Isus da su onoga izbacili pa ga nađe i reče mu: "Ti vjeruješ u Sina Čovječjega?" On odgovori: "A tko je taj, Gospodine, da vjerujem u njega?" Reče mu Isus: "Vidio si ga! To je onaj koji govorí s tobom!" A on reče: "Vjerujem, Gospodine!" I baci se ničice pred nj.

Riječ Gospodnja

Iz tame u svjetlo

Sveti Ivan u svom evanđelju uvelike koristi slike tame i svjetla. U današnjem se evanđelju to očituje u Isusovu susretu sa slijepcem, čovjekom koji je živio u tami (Izajja 9: 2; Matej 4:16). Tjelesni nedostatak ovog čovjeka Ivan koristi za predstavljanje duhovne sljepoće Izraela i zapravo cijelog čovječanstva. Hodali smo u tami, ne mogavši vidjeti Boga, sve dok nam Isus, svjetlost svijeta nije dala pogled (Ivan 9: 5).

Rana Crkva je ovo osvjetljenje, ovo prosvjetljenje povezala s krštenjem. Zaista se današnje evanđelje često koristilo u poučavanju katekumenata kako bi ilustriralo tu samu ideju. Baš kao što je slijepi primio dar tjelesnog vida nakon što ga je pomazao Isus (Ivan 9: 6) i poslan da se opere u bazenu s vodom (Ivan 9: 7), tako i kršćanin primi dar duhovnog vida, od vjere, kad izlazi iz vode krštenja.

No, čini se da, dok je ovaj izlječeni čovjek - a implicirajući i novokrštenog kršćanina - u stanju „vidjeti svjetlost nakon što izide iz vode, on ne shvaća odmah dar koji je primio, ili zapravo pravi identitet davatelja tog dara.“

Naš prethodno slijepi čovjek može reći svojim bližnjima da ga je Isus ozdravio, ali ne može im reći gdje je Isus. Ako njegov odnos s Kristom sazrijeva, mora se odvijati proces produbljivanja.

To produbljivanje događa se vrijeme ispitivanja pred farizejima, kušnjom farizeja.

Ovdje imamo zanimljivu paralelu s Isusovim četrdesetodnevnim postom u pustinji.

Često se sugerira da je Isus u svojoj čovječnosti shvatio svoju misiju tek u sučeljavanju sa Sotonom u pustinji. Sotonino ispitivanje produbljuje Isusovo razumijevanje kako mora vršiti Božju volju. Slično tome, kušnja je i u današnjem evanđelju. To je farizejsko ispitivanje, koje navodi izlječenog da dublje uđe u tajnu utjelovljenja.

Prvo, u odgovoru na zbumujuće ispitivanje farizeja, izjavljuje da je Isus prorok (Ivan 9,17); zatim, kad pitanje postane agresivnijim, njegova obrana iscjetitelja dovodi ga do izjavljivanja da je Isus „od Boga“ (Ivan 9,23); napokon, kad ga farizeji izbace, Isus dolazi pronaći ga i otkriva da je on Krist, Mesija.

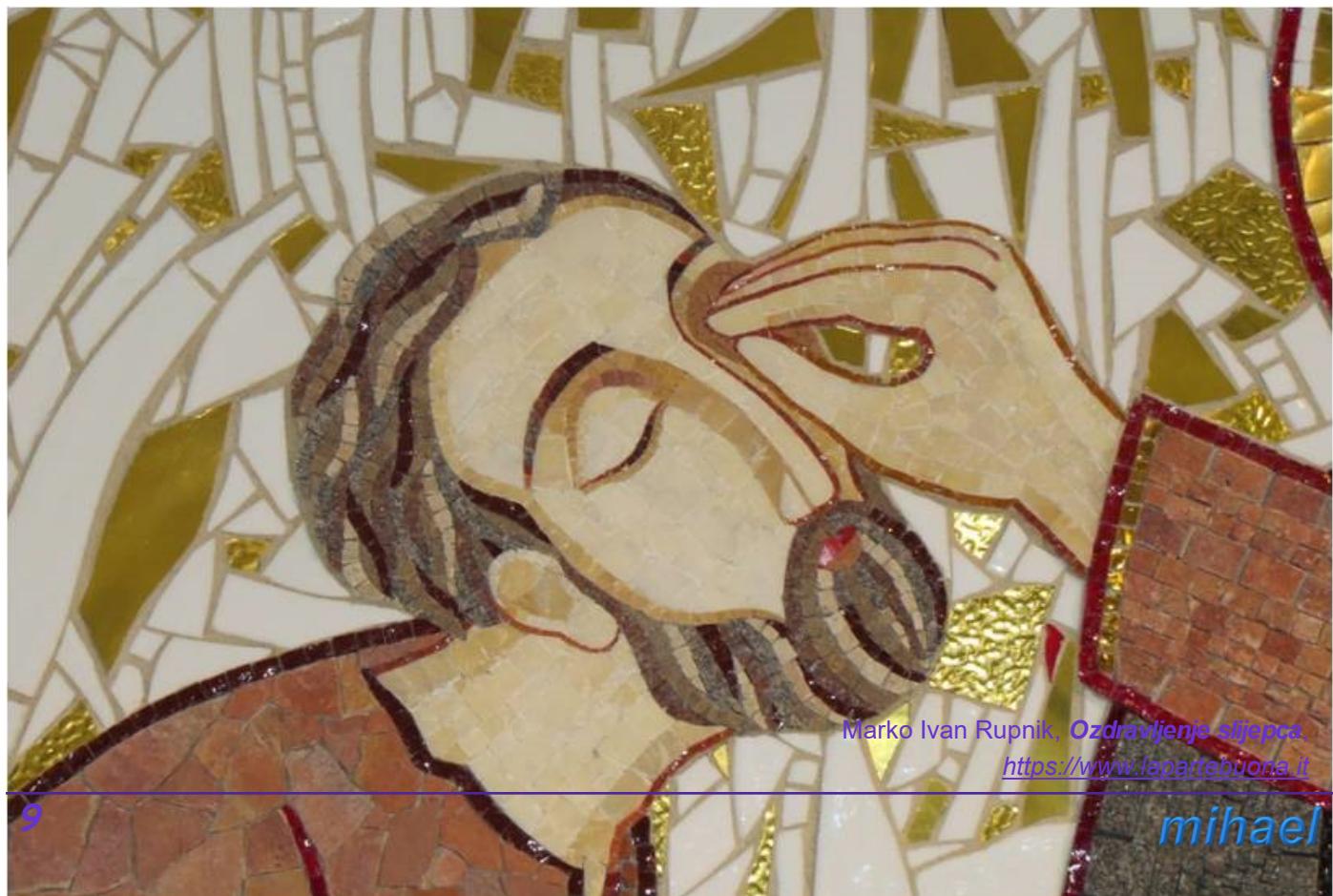
Slijepi pada ničice i klanja se (Ivan 9: 38). Tu u slijepcu vidimo alegoriju duhovnog putovanja. Nekada slijepi čovjek

vjerno svjedoči onome što je vidio. Kao rezultat toga, njegov dar vida, dan očišćenjem vodom, sazrijeva u prepoznavanje Isusova pravog identiteta.

I mi smo na duhovnom putovanju. Dolazimo od Boga i vraćamo se Bogu. Naše krštenje ne označava kraj puta, već novi početak. To je dar koji se mora raspakirati tijekom života. Ipak često shvaćamo koliko je naše krštenje dragocjeno, koliko je naš dragocjeni dar vjere, kad je taj dar ugrožen.

Za vrijeme korizme slijedimo Krista u pustinju u kušnju. Ta kušnja želi nam pomoći da preusmjerimo svoje prioritete. Lakše prepoznajemo što je doista važno kad se čini kao da nemamo ništa.

Nicholas Crowe OP,
<https://www.english.op.org>

Marko Ivan Rupnik, *Ozdravljenje slijepca*,
<https://www.lapartebuona.it>

Zdravo, milosti puna!

Emanuel

Proroštvo o Emanuelu smješteno je u povijesni kontekst siroefrajimskog rata oko 730. god. pr. Kr. Aramski kralj Rason i izraelski kralj Pekah htjeli su s judejskim kraljem Ahazom sklopiti savez protiv Asirije. Kako im se Ahaz nije htio pridružiti, jer je bio sklon Asiriji, Rason i Pekah su zavojštili protiv njega.

Teološki problem koje se pojavio u tom političkom kontekstu, jest taj što se Ahaz, koji sjedi na Davidovu prijestolju, u svojim odlukama i stavovima ne savjetuje s Bogom. Štoviše, iz drugih biblijskih tekstova znademo da je ovaj kralj bio toliko odlutao od pravoga Boga daje čak svog vlastitog sina »proveo kroz oganj« (2 Kr 16,3; 2 Ljet 28,3), tj. prinio kao žrtvu po običaju krivobožačkih naroda, a usto je »u svakom pojedinom judejskom gradu podigao uzvišice da prinosi kad tuđim bogovima«. U tom kontekstu Bog koji sam nudi Ahazu znak primjer je njegove bezuvjetne naklonosti Davidovu prijestolju. No, Ahaz odbija i Božji znak. Rečenica: »Ne, neću iskati i iskušavati Gospodina« na prvi pogled može zvučati pobožno, jer je traženje znaka često znak sumnje i nevjerice. Međutim, u ovom slučaju odbijanje znaka koji Bog daje označuje odbijanje suradnje s Bogom. Ahaz je tako naoko pobožnom rečenicom zapravo potvrđio svoju tvrdokornost.

Bog ipak daje znak kojega proglašava prorok Izaija. To je rođenje djeteta simbolična imena - Emanuel, što znači Bog s nama, i to od djevice kojoj se u ovom tekstu ime ne navodi. Puno se raspravlja o identitetu toga djeteta i njegove majke, kao i činjenici da se izvorna hebrejska riječ alma ne mora nužno odnositi na djevicu, nego općenito na mladu ženu. Ipak, Ahazovo odbijanje znaka i činjenica da Bog znak ipak daje, dopušta nam interpretaciju u smislu daje rođenje Emanuela čin izravnog Božjeg zahvata koji ne ovisi o čovjeku - muškarцу.

Stoga je značenje ovoga proroštva nadišlo svoj povijesni kontekst, te se u Novom zavjetu, točnije u Evandelju po Mateju, njegovo konačno ispunjenje otkriva u Isusu iz Nazareta začetom po Duhu Svetome i rođenom od Djevice Marije. U njemu je Bog došao da bi bio s nama na najbliži mogući način - to jest samim utjelovljenjem.

Isusov početak

U ovom odlomku iz Poslanice Hebrejima nalazimo citat iz Psalma 40 kojega smo imali u otpjevnom psalmu. Odmah se ipak primijeti jedna razlika u tekstu. Dok u Ps 40,7 stoji »Nisu ti mile ni žrtve ni prinosi, nego si mi uši otvorio«, što je doslovni prijevod hebrejskog teksta, u Heb 10,5 čitamo: »Žrtva i prinos ne mile ti se, nego si mi tijelo pripravio«. Ta razlika postoji zato jer se pisac Poslanice Hebrejima koristio grčkom Biblijom,

Septuagintom, u kojoj se nalazi ta tekstualna varijacija.

I jedan i drugi tekst dobro se uklapaju u temeljni smisao samoga Psalma, koji upućuje na to da se bogoslužje ne smije svoditi samo na hramske obrede nego se ono odnosi na čitav život po Božjem zakonu. U kontekstu Poslanice Hebrejima riječ 'tijelo' ipak izričitije od riječi 'uho' smjera na otajstvo Kristova utjelovljenja, koje Poslanica naziva njegovim ulaskom u svijet. U interpretaciji Kristova otajstva Poslanica Hebrejima ponajviše se usredotočuje na njegovu muku, smrt i uskrsnuće, jer je to dovršen njegov žrtveni prinos u kojem je prinio samoga sebe. Međutim, ovaj odlomak ističe kako je taj dovršeni prinos započeo već u trenutku njegova tjelesnog začeća.

Djevica

Upoznatom evanđeoskom odlomku anđeo Gabriel pozdravlja Mariju riječima: »Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!« (Lk 1,28). Ne treba ispustiti izvida da ovaj pozdrav, koji će ući i u bogoslužje Crkve kao redoviti pozdrav što ga predsjedatelj upućuje okupljenom narodu, na neki način prevodi i prilagođuje ono ime sina iz Knjige Izajjine - Immanuel - Bog s nama. Koliko je to bio neočekivan pozdrav, svjedoči i Marijina smetenost (1,29). U riječima anđela Gabriela (Lk 1,30 -33) prisutna je kristologija koja objašnjava pravi Isusov značaj. Obilato su tu rabljeni starozavjetni citati i aluzije na tekstove koji

navješćuju rođenje sina. Više nego na tekst iz proroka Izajje, ove riječi podsjećaju na obećanje što ga je Bog dao Davidu o potomstvu koje će kraljevati zauvjek. Usto, tolika prisutnost Starog zavjeta u ovih nekoliko redaka govori o činjenici daje Bog vjeran svojim obećanjima i daje utjelovljenje Isusa Krista početak njihovih ostvarivanja. Marija traži dodatno objašnjenje kako će se to dogoditi (1,34). Ona je djevica, što je triput ponovljeno u ovom odlomku. Anđeo objašnjava Mariji da će se to dogoditi snagom Duha Svetoga, a kao znak pruža joj primjer njezine rođakinje Elizabete. Anđelov je zaključak: »Ta Bogu ništa nije nemoguće!«, što odgovara riječima koje prate Sarino začeće u njezinoj starosti. Tako je u Utjelovljenju neprestano prisutan Stari zavjet. Sva je dosadašnja povijest spasenja stremila prema ovom trenutku, ovaj je trenutak naviještala i iščekivala, a čitav Stari zavjet govori o Kristu, baš kao što će to i sam uskrsli Krist reći učenicima na putu u Emaus na kraju Evanđelja, tumačeći im što »u svim Pismima ima o njemu«. Svest o Božjoj svemoći omogućuje Mariji, a i drugima prihvaćanje njegova poziva.

Prvo čitanje: Iz 7, 10-14

Evo, djevica će začeti!

Čitanje Knjige proroka Izajie

U one dane:
Gospodin progovori Ahazu i reče mu: "Zaišti od Gospodina, Boga svoga, znak za sebe iz dubine Podzemlja ili gore iz visina." Ali Ahaz odgovori: "Ne, neću iskati i neću iskušavati Gospodina." Tada reče Izajija:

"Čujte, dome Davidov:
Zar vam je malo dodijavati ljudima
pa i Bogu mom dodijavate! Zato, sam
će vam Gospodin dati znak:
Evo, djevica će začeti i roditi sina
i nadjenut će mu ime Emanuel,
S nama Bog!"

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 40, 7-11

Evo dolazim, Gospodine, vršiti volju tvoju

Žrtva i prinos ne mile ti se,
nego si mi uši otvorio;
paljenica ni okajnica ne tražiš.
*****

"Tada rekoh: "Evo dolazim!
U svitku knjige piše za mene:
Milje mi je, Bože moj, vršiti volju tvoju,
Zakon tvoj duboko u srcu ja nosim."
*****

Pravdu ću naviještati u velikom zboru
i usta svojih zatvoriti neću,
Gospodine, sve ti je znano.
*****

Tvoju pravdu neću kriti u srcu,
kazivat ću vjernost tvoju i tvoj spas.
Tajit neću dobrote tvoje
ni tvoje vjernosti velikoj skupštini.
*****

Drugo čitanje: Heb 10, 4-10

U svitku knjige piše za mene: "Vršiti, Bože, volju tvoju!"

Čitanje Poslanice Hebrejima

Braćo!
Krv bikova i jaraca nikako ne može odnijeti grijeha.
Zato Krist ulazeći u svijet veli:
Žrtva i prinos ne mile ti se, nego si mi tijelo pripravio;
paljenice i okajnice ne sviđaju ti se.
Tada rekoh: "Evo dolazim!"
U svitku knjige piše za mene: "Vršiti, Bože, volju tvoju!"
Po što gore reče:
Žrtve i prinosi, paljenice i okajnice - koje se po Zakonu prinose - ne mile ti se i ne sviđaju, veli zatim:
Evo dolazim vršiti volju tvoju!
Dokida prvo da uspostavi drugo. U toj smo volji posvećeni
prinosom tijela Isusa Krista
jednom zauvijek.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Lk 1, 26-38

Evo, začet ćeš i roditi sina.

Čitanje svetoga Evangelija po Luki

U ono vrijeme: Posla Bog anđela Gabriela u galilejski grad imenom Nazaret k djevici zaručenoj s mužem koji se zvao Josip iz doma Davidova; a djevica se zvala Marija. Anđeo uđe k njoj i reče: "Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!"

Na tu se riječ ona smete i stade razmišljati kakav bi to bio pozdrav. No anđeo joj reče:

"Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga. Evo, začet ćeš i roditi sina i nadjenut ćeš mu ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega. Njemu će Gospodin Bog dati prijestolje Davida, oca njegova, i kraljevat će nad domom Jakovljevim uvijeke i njegovu kraljevstvu neće biti kraja."

Nato će Marija anđelu:

"Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?"

Anđeo joj odgovori:

"Duh Sveti sići će na te i sila će te Svevišnjega osjeniti. I Zato će to čedo i biti sveto, Sin Božji."

A evo tvoje rođakinje Elizabete: i ona u starosti svojoj zače sina. I njoj, nerotkinjom prozvanoj, ovo je već šesti mjesec. Ta Bogu ništa nije nemoguće!"

Nato Marija reče:

"Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!"

I anđeo otide od nje.

Riječ Gospodnja

Isus naš brat

Navještenje je prekretnica u ljudskoj povijesti. U tom trenutku Riječ je postala tijelom i ispunjena su starozavjetna radosti i početak novozavjetne milosti.

O kakvim radostima je riječ u Starome zavjetu? Primjerice, radost neplodnih žena kad saznaju da će dobiti dijete. Te junakinje su Sara, vremešna Abrahamova žena, majka Izakova, Samsonova majka, Samuelova majka Ana, Elizabeta majka Ivana Krstitelja.

Na anđelove riječi, Marija: "Kako će to biti kad ja muža ne poznam?"

U Marije drugačija vrsta „neplodnosti“, začeće je izvanrednije od začeća Samuela ili Ivana Krstitelja. Ovdje, bez muževe suradnje u stvaranje, Božja stvoriteljska svemoć stvara ljudsku prirodu koju preuzima vječni Božji Sin.

Drugi veliki trenutak starozavjetne radosti je u Božjoj prisutnosti. Primjer za to je ples kralja Davida dok je pozdravljao Kovčeg saveza u Jeruzalemu. Njegovoj supruzi, koja ga je gledala kroz prozor, to nije bilo zabavno jer je smatrala da se kralj osramotio pred slugama. Davidova radost

Marko Ivan Rupnik, *Navještenje*,
<https://www.holyart.com>

bila je neograničena radost jer je Bog bio usred svoga naroda (2. Samuel 6).

Andeo Gabrijel govori Mariji „Raduj se, Marijo, jer Gospodin je s tobom“.

Bog je s nama na novi i izvanredan način. Kako ne biti radostan?

Treće veliko iskustvo radosti u Starome zavjetu je izlazak iz Egipta. Ključni trenutak u povijesti odnosa Hebreja i njihovog Boga je prelazak preko Crvenog mora. Gospodin ih je izveo iz egipatske zemlje, zemlje u kojoj su bili robovi, u zemlju slobode, zemlju kojom teku med i mlijeko.

Ta radost također je sadržana u Navještenju, jer naviještenom Marijinom djetetu bit će ime Isus (hebrejski Jošua, Jehošua). On je novi Jošua koji vodi svoj narod iz ropstva grijehu i uvodi ga u Obećanu zemlju, Kraljevstvo Božje.

Dodajte ovim posljednjim trenucima velike radosti, onu obnove saveza. Ljudi su griješili uvijek iznova, ali jednako tako često Bog im je nudio savez i učio ih da se nadaju spasenju. Novi je savez čiji je prvi čin najava Mariji onaj koji je Jeremija predvidio, vječni savez koji je zapečatio vječnu ljubav kojom nas Bog ljubi (Jeremija 36 i Izajija 54).

Milost koja je ovdje najavljena je život u Božjoj prisutnosti, sloboda u trajnom odnosu ljubavi s Bogom. To je trenutak u kojem započinje novo stvaranje. U tome je konačno, radosno čudo. U prvoj je kreaciji jedini govorio Bog. "Neka bude svjetlost",

rekao je, "i bi tako". No u novom se stvaranju pojavljuje nova milost kojom Bog omogućuje Svojim ljudskim stvorenjima da sudjeluju u poslu koji radi za njih: "Neka mi bude po riječi tvojoj", odgovara Marija. Ovo je najistaknutije otajstvo milosti, da nam pobjedu daje Bog koji dolazi spasiti nas. Jedan od nas - Marijin Sin, naš brat, Isus Krist - postigao je spas za nas. On je uistinu naša radost i naša milost.

Što se čini iz ljubavi

Jedan jer klaun cijelog života putovao od sela do sela sa svojim psom. Svojim vragolijama uveseljavao je ljudе i zarađivao tek toliko da prehrani sebe i svoga psa. Jednom sretne monaha koji ga prestraši riječima o smrti i posljednjem суду. Klaun se zamislio, odvratio se od svojih vragolija i pošao u samostan. Tamo je hranio svinje.

Jednoga dana duboko su ga dirnule propovjednikove riječi:

- Pred Bogom je dobro i ugodno svako, pa i najneznatnije djelo, ako se čini iz ljubavi.

Toga dana klaun je izostao iz zajedničkog popodnevnog odmora. Svi su ga tražili. Našli su ga u crkvi.

Pred Bogorodičnim kipom igrao se kolutom i držao motku na nosu. Njegov ga je pas pratio veselo lajući. Kad se klaun upravo spremao otpočeti igru s lopticama, a otac opat banuo pred nj jarostan što se kalja ovo sveto mjesto, kadli - tako priča kaže - sagnula se Marija i, uza smiješak, rupcem otrla klaunu znoj sa čela.

No, nitko nije znao smije li se Marija više klaunovim vragolijama, ili pak zabezknutom monahu.

K. Konstroffer

Sakrament pomirenja - ispovijed

Oproštenje od grijeha dobiva se u sakramenu ispovijedi. Grijesi se ispovijedaju zakonitom služitelju. Odrješenjem, vjernik dobiva oprost za grijehu počinjene poslije krštenja te se istodobno izmiruje s Crkvom koja je ranjena grijehom.

Slavljenje sakramenta pokore

Redoviti način slavljenja sakramenta pokore je pojedinačna i cjelovita ispovijed i odrješenje. Ako je vjernik ili služitelj sakramenta fizički ili moralno zapriječen za redovito slavljenje sakramenta, odrješenje za više pokornika istodobno može se bez prethodne pojedinačne ispovijedi podijeliti na skupni način, u slučaju:

1. ako prijeti smrtna pogibelj, a svećenik ili svećenici nemaju vremena pojedinačno ispovjediti pokornike;
2. ako je velika potreba, a zbog velikog broja pokornika, nema dovoljno ispovjednika da u saslušaju ispovijedi pojedinaca, tako da bi pokornici, bez svoje krivnje, ostali bez sakramentalne milosti ili svete pričesti. To ne vrijedi za veliki broj hodočasnika za velike blagdane ili

hodočašća ako vjernici nisu ničim ugroženi, te se mogu u skoro vrijeme ispovjediti.

Dijecezanski biskup određuje slučajevе kad je velika potreba, ali u suglasju s ostalijim članovima biskupske konferencije.

U slučaju grupnog odrješenja, valjanost sakramenta ovisi ne samo o pravoj nakani pokornika i kajanju, nego on mora donijeti odluku osobno se pojedinačno ispovjediti na propisani način čim mu se ukaže prigoda.

Dužnost služitelja sakrament je poučiti vjernike što im je ciniti i probuditi u njima kajanje za grijehu.

Mjesto slavljenja sakramenta pomirenja je crkva ili kapela. Sakrament se redovito slavi u ispovjedaonici, ali može i izvan nje ako postoji opravdan razlog.

Služitelj sakramenta pokore

Ovlast da ispovijedati vjernike svagdje po svijetu ima papa i kardinali. Tu istu ovlast imaju i biskupi koji se njome i dopušteno svagdje služe, osim ako im tu ovlast uskrati biskup druge biskupije na svome području.

Svećenici od mjesnog biskupa dobivaju ovlast ispovijedanja vjernika na području određene biskupije. Iz određenih razloga, biskup može uskratiti ovlast svećenicima

na području svoje biskupije. Na području drugih biskupija ta ovlast mora biti prepostavljena.

Svaki svećenik, makar nema ovlasti za isповijedanje, valjano i dopušteno odrješuje od svih kazni i grijeha sve pokornike koji se nalaze u smrtnoj pogibelji, iako je prisutan ovlašteni svećenik.

Svećenik je obvezan čuvati isповједну tajnu koju ni pod kojim uvjetima ne smije odati.

Pokornik

Za primanje milosti sakramenta pokore, vjernik se treba pokajati i odreći grijeha koje je počinio i stvoriti odluku da će se popraviti. Obvezan isповјediti sve teške grijehе, kojih je

svjestan nakon ispitivanja savjesti, po vrsti i broju počinjene poslije krštenja, a koje do tada nije ispovjedio u pojedinačnoj isповјedi niti za njih dobio odrješenje.

Preporučuje se isповijedanje i lakin grijeha.

Svaki vjernik obvezan je isповјediti se najmanje jednom godišnje.

U određenim uvjetima moguća je i isповјед preko tumača, ali je i tumač, kao i isповједnik dužan čuvati isповједnu tajnu.

Vjerniku se ne može odrediti isповједnik, nego sam bira isповједnika među ovlaštenim isповједnicima.

Ispovјednik može pripadati i drugom obredu, tako da se rimokatolici mogu isповјediti kod grkokatoličkog svećenika i obrnuto.

Priredio Vinko Bakula
Usp. *Kodeks kanonskog prava*, kann. 959-991)

Sakrament pomirenja - ispovijed

Kako se ispovijediti

U ispovijedaonici (pred svećenikom)

- **Hvaljen Isus Marija!**

– *Uvijek hvaljen!*

- **U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.**

Amen. (dok to izgovaraš činiš znak križa)

Želim ispovjediti svoje grijeha koje sam učinio (od posljednje ispovijedi koja je bila reci kada).

Sagrijeo sam:

govoriš grijeha redom po točkama ispita savjesti;

grijeha govori poluglasno (niti pretiho, niti preglasno);

pokušaj se sjetiti što više grijeha;

govori uvijek istinu;

ako ne znaš nešto o kršćanskoj vjeri i Bogu, možeš svećenika uvijek zamoliti da ti objasni.

Kad misliš da si sve rekao kaži:

- **To je sve čega se sjećam.**

Svećenik će ti tada dati pokoru, to jest dobro djelo koje ćeš učiniti kako bi pokazao Bogu da ti je doista žao i da se želiš popraviti. Pokoru dobro slušaj i zapamti je.

Poslije toga svećenik će ti reći:

- “*Sad se pokaj.*”

Tada moliš molitvu kajanja:

Kajem se od svega srca što sam uvrijedio Boga najveće i najmilije dobro. Mrzim na sve svoje grijeha i čvrsto odlučujem da ću se popraviti i da neću više griješiti.

Svećenik će ispružiti ruku i reći:

Bog milosrdni Otac pomirio je sa sobom svijet smrću i uskrsnućem svoga Sina i izlio Duha Svetoga na otpuštenje grijeha.

Neka ti po služenju Crkve on udijeli oproštenje i mir.

I ja te odrješujem od grijeha tvojih.

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Dok svećenik izgovara podcrtane riječi ti činiš znak križa na sebi, i odgovaraš:

- **Amen.**

Svećenik:

- *Hvalite Gospodina jer je dobar.*

Odgovaraš:

- **Jer je vječna ljubav njegova.**

Svećenik:

- *Bog ti otpustio grijehе tvoje. Idi u miru.*

Odgovaraš:

- **Bogu hvala.**

Ako si zaboravio pokoru zamoli svećenika neka ti ju ponovi.

Mali vjeronaučni leksikon

Kaptol

Kaptol (prema kasnolatinskom. capitulum: zbor duhovnika), u Katoličkoj crkvi, zbor kanonika kojemu je zadaća obavljati bogoslužje u stolnoj ili zbornoj crkvi te pomagati biskupu u upravljanju biskupijom. Ako je smješten u sjedištu biskupije, zove se katedralni ili stolni kaptol (capitulum cathedralis), a ako je u kojem drugom mjestu biskupije, zove se kolegijalni ili zborni kaptol (capitulum collegiale). Nekoć su katedralni kaptoli preko generalnoga vikara za sedisvakancije obavljali biskupske dužnosti, a od XV. st. birali su dijecezanskoga biskupa.

U Hrvatskoj su kaptoli imali važnu ulogu u javnom životu, jer su kao vjerodostojna mjesta (loca credibilia) izdavali strankama isprave u pravnim poslovima. Takvi su kaptoli bili Zagrebački, Čazmanski, Požeški, Srijemski, Bosanski, Kamenički, Modruški i Senjski. Na području Dalmacije prevladao je notarijat, ali su i ondje djelovali kao loca credibilia kaptol: Ninski, Skradinski, Splitski i Kninski.

Kapucini

Kapucini (lat. Ordo Fratrum Minorum Capucinorum, akronim OFMCap, hrvatski naziv Red manje braće kapucina), najmlađa grana franjevačkoga reda koju su osnovali Matteo da Bascio i Ludovico da Fossombrone radi obdržavanja izvornoga Pravila Franje Asiškoga (strog siromaštvo, pustinjački način života). Potvrdu posebnoga reda dobili su 1528. od pape Klementa VII.; u početku su ostali pod upravom konventualskoga generala, a od 1619. imaju vlastitoga generala sa sjedištem u Rimu. Nose smeđe odijelo sa šiljastom kukuljicom (kakvo je navodno nosio sv. Franjo). Kao dušobrižnici i misionari bili su važna poluga katoličke obnove XVI–XVII. st. Kako su uz kontemplativni život prihvatali i pastoralno djelovanje, kapucini su posebno djelatni, poput ostalih kleričkih redova, u dušobrižništvu, školstvu, misijama. God. 2000. imali su oko 11 000 članova u 81 provinciji i osam viceprovincija. – Žensku granu reda kapucinke klarise osnovala je 1538. Maria Laurentia Longo; žive po pravilu sestara klarisa i kapucinskim konstitucijama.

U hrvatske krajeve kapucini su došli u XVII. st. (u Rijeku 1610., Zagreb 1618., Split 1691). Danas djeluju unutar Hrvatske kapucinske provincije svetoga Leopolda Bogdana Mandića.

NAŠI POKOJNI

BRANKO JOJIĆ,

PU karlovačka, u službi, Duga Resa, 16. ožujka 1994.

MLADEN JERKO,

MUP, Varaždin, 17. ožujka 1995.

MARIO KOLIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Novo Selo Palanječko, 18. ožujka 1992.

POČIVALI U MIRU!
